

Motion av Andréa Hedin (M) om ett modernt och tillgängligt föräldraskapsstödsprogram i grundskolan

Engagerade föräldrar och stark vuxennärvaro är viktiga komponenter i barn och ungas utveckling. Alla familjer möter olika utmaningar i sin vardag och föräldraskapet är inte alltid lätt. I en tid av växande psykisk ohälsa, ett ökat antal konflikter i skolmiljö och i många tragiska fall även rekrytering av barn till organiserad brottslighet är föräldransvaret och närvaron i barnens liv ofta avgörande för en trygg uppväxt. Stockholms stad har ett utvecklat arbete med föräldraskapsstödsprogram som har funnits i många år men trots detta nås inte tillräckligt många föräldrar. Fördelarna med ett välfungerande och förebyggande föräldraskapsstödsprogram är många. Några exempel som brukar lyftas fram är:

- Att föräldrarna ges verktyg och kunskap för att hantera olika utmaningar i föräldraskapet, vilket kan leda till ökat självförtroende och färdighet som föräldrar.
- Att föräldrarna lär sig nya kommunikations- och föräldraskapsmetoder som leder till att föräldrarna kan bygga starkare och mer givande relationer med sina barn.
- Att föräldraskapsstödsprogram kan bidra till att öka föräldrars förmåga att skapa en trygg och stödjande miljö för sina barn, i syfte att främja barns emotionella, sociala och kognitiva utveckling.
- Att genom att ge föräldrarna verktyg för att hantera stress och svåra situationer minska föräldrarnas stressnivå och öka deras välbefinnande.
- Att samhället genom att investera i föräldraskapsstödsprogram kan dra nytta av minskade kostnader då problematiska beteenden hos barn och unga kan förebyggas och deras positiva utveckling främjas.

Spridningen mellan antalet deltagare på föräldraskapsstödsutbildningar mellan stadsdelarna är stor, något som enligt Stockholms stad förklaras bland annat med att det finns för få utbildade gruppleddare på vissa stadsdelsförvaltningar, hur utbildningar marknadsförs samt vilka program som erbjuds i stadsdelsområdet. Nedan visas antalet föräldrar och fördelningen mellan stadsdelarna för föräldraskapsstödsprogrammet ABC tonår under förra året:

Sdf	Antal utbildade föräldrar 2023
Bromma	15
Enskede-Årsta-Vantör	22
Farsta	16
Hägersten- Älvsjö	44
Hässelby-Vällingby	28
Järva	8
Kungsholmen	41
Norra innerstaden	29
Skarpnäck*	-
Skärholmen	6
Södermalm	39
Totalt för samtliga sdf	248

För att öka antalet deltagande föräldrar behöver Stockholms stad pröva nya arbetssätt och vi föreslår att föräldrastöd i anslutning till skolans organisation skulle kunna vara en väg. Att erbjuda alla föräldrar föräldraskapsstödsutbildning ett par gånger per termin inom ramen för ett strukturerat program görs redan av exempelvis Fryshusets grundskolor under högstadiets första år. Utbildningen ges i samma format som föräldramöten, det vill säga klassvis och med stor möjlighet till dialog både med skolans personal och mellan föräldrarna sinsemellan. Detta format har resulterat i hög föräldranärvaro, relationsbyggande föräldrar sinsemellan och ökad tillit.

I Stockholms stad skulle utbildningen fortsatt kunna hållas av exempelvis skolsociologer, fältassistenter, föräldrarådgivare, socialsekreterare eller familjebehandlare men det behöver ske i nära dialog med skolan och gärna med närvaro av lärare och skolledning.

Det är alltför vanligt att närvaron av socialtjänsten vid föräldramöten idag är beroende av individuella kontakter istället för att vara en integrerad del av utbildningsplanen eller befintliga insatser kopplat till föräldraskapsstödsprogram. Detta fenomen förstärks av hög personalomsättning och arbetsbelastning inom socialtjänsten. Genom att skapa tydliga rutiner för samarbete kan vi avhjälpa denna brist och ge rektorerna det stödde behovet för att främja en trygg och säker miljö för eleverna och samtidigt försäkra en trygg uppväxt i hemmet. I slutändan kommer detta att avlasta såväl skol- som socialtjänstpersonal när antalet konflikter minskar i takt med att fler vuxna är stärkta i sitt föräldraskap.

Inom stadens befintliga program och kurser för föräldraskapsstödsprogram har det gjorts flera utvärderingar som tydligt visar på ett högt förtroende för socialtjänsten och skolans samarbete vid träffar och möten. Flera kursdeltagare delger hur deltagandet har förändrat deras syn på både socialtjänst och skola, samt bidragit till en bättre relation mellan föräldrar och barn. Inte minst i områden med stora socioekonomiska utmaningar och segregation kan man se trender av att utbildade föräldrar tycker att relationen mellan sig och barnen blivit bättre, samtidigt som kan tänka sig att rekommendera programmet till andra föräldrar.

Genom att integrera övergripandeföräldrautbildningar inom ramen för skolans strukturer överbryggas ett stigma som kan finnas när det gäller att söka stöd hos socialtjänsten. Genom att erbjuda föräldraskapsstödsutbildning till föräldrar klassvis/årskursvis uppmuntras också fördjupade relationer mellan vårdnadshavare och en ökad kännedom om det egna barnets umgänge. Det kan i sin tur möjliggöra för att värdefulla kontaktuppgifter utbyts och gör det lättare för vårdnadshavare att hålla kontakt utanför skolan.

Det är värt att särskilt betona att socialtjänsten fortsatt kan ansvara själva för de mer nischade föräldraskapsstödsprogrammen som riktar sig till enskilda föräldrar i behov av riktat stöd.

Med respekt för föräldraskapsstödsprogrammets utmaningar med kompetensförsörjning i allmänhet och utbildandet av kursledare i synnerhet föreslår vi att den föreslagna strukturen först provas genom ett pilotprojekt på utvalda skolor där det finns både rutiner och etablerad kontakt med socialtjänsten och med inriktning på tonårsföräldrar i högstadiet.

Med anledning av ovanstående föreslås:

- Att relevanta föräldraskapsstödsutbildningar anpassas i syfte att kunna hållas i, och tillsammans med, grundskolorna.
- Att modellen testas som ett pilotprojekt på några utvalda grundskolor.